

Eliminacje okręgowe XXII Olimpiady Wiedzy o Prawie – temat pracy pisemnej:

Małżeństwo i władza rodzicielska.

Wymień i wyjaśnij po trzy różne przeszkody zawarcia związku małżeńskiego (trzy z Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego i trzy z Kodeksu prawa kanonicznego) oraz wyjaśnij ograniczenie, zawieszenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej.

Kryteria oceniania:

L.p.	Oceniany element	Punktacja
1.	Konstrukcja pracy, stylistyka, poprawność językowa, posługiwanie się fachową terminologią z zakresu prawa.	0 - 2 p.
2.	Ocena zawartości merytorycznej pracy:	0 - 18 p. w tym:
	<p>Przeszkody zawarcia związku małżeńskiego z Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego:</p> <ul style="list-style-type: none">- przeszkoda ubezwłasnowolnienia – bezwzględnie nie może zawrzeć małżeństwa osoba całkowicie ubezwłasnowolniona, czyli osoba pozbawiona zdolności do wykonywania czynności prawnych najczęściej z powodu ciężkiej choroby psychicznej,- przeszkoda choroby psychicznej lub niedorozwoju umysłowego – zawrzeć małżeństwa nie mogą osoby dotknięte niedorozwojem umysłowym lub chorobą psychiczną (jednakże sąd, po zasięgnięciu opinii odpowiednich poradni, biegłych może zezwolić na zawarcie małżeństwa przez taką osobę),- przeszkoda pozostawania w ważnym związku małżeńskim – zakaz zawierania małżeństw przez osoby pozostające już w związku małżeńskim (zakaz bigamii, wielożeństwa),- przeszkoda pokrewieństwa i powinowactwa – zakaz zawarcia małżeństwa z krewnym w linii prostej (np. ojciec, syn, matka, córka), bycie rodzeństwem (rodzonym, przyrodnim) oraz powinowactwo w linii prostej (teść, teściowa, synowa, zięć),- przeszkoda przysposobienia - nie mogą wstąpić w związek małżeński przysposabiający i przysposobiony, gdyż zgodnie z prawem przysposobionego traktuje się jako dziecko przysposabiającego i nie ma przy tym znaczenia czy przysposobienie jest pełne czy niepełne,- przeszkoda wieku – małżeństwo mogą zawrzeć wyłącznie osoby, które ukończyły 18 lat, jednakże sąd z ważnych powodów może zezwolić na małżeństwo kobiecie, która ukończyła 16 lat (np. spodziewa się dziecka). <p>Przeszkody zawarcia związku małżeńskiego z Kodeksu prawa kanonicznego:</p> <ul style="list-style-type: none">- niemoc płciowa (impotencja) – nie mogą zawrzeć małżeństwa osoby, które	6 pkt (po 2 pkt za wymienienie i wyjaśnienie jednej z przeszkód)

nie są zdolne do współżycia małżeńskiego (bez możliwości uzyskania dyspensy),

- przeszkoda różnych religii – osoby różnych religii, nie mogą wziąć ślubu (istnieje możliwość uzyskania dyspensy pod warunkiem, że osoba wyznania katolickiego zapewni, że wszystkie dzieci zostaną ochrzczone i wychowane w wierze katolickiej),

- przeszkoda świąceń i ślubów czystości – zabronione jest zawarcie małżeństwa z osobą, która otrzymała święcenia,

- przeszkoda uprowadzenia – jeśli mężczyzna uprowadza lub przetrzymuje kobietę w celu wzięcia z nią ślubu, takie małżeństwo jest nie ważne zawarte (jednakże przeszkoda nie zachodzi, gdy kobieta jest uwolniona i dobrowolnie wyrazi zgodę na zawarcie małżeństwa),

- przeszkoda występku – małżeństwo nie zachodzi, jeśli ktoś ze względu na zawarcie małżeństwa z określoną osobą zadaje śmierć jej współmałżonkowi lub własnemu,

- przeszkoda przyzwoitości publicznej – zakaz zawierania związku małżeńskiego z krewnymi osoby, z którą żyło się w nieważnym związku małżeńskim, np. w konkubinacie.

Wyjaśnienie w pracy następujących zagadnień:

- ograniczenie władzy rodzicielskiej – jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy może wydać odpowiednie zarządzenie ograniczające władzę rodzicielską (np. stały nadzór kuratora sądowego, umieszczenie małoletniego dziecka w rodzinie zastępczej czy placówce opiekuńczo – wychowawczej),

- zawieszenie władzy rodzicielskiej – w razie zaistnienia przemijającej przeszkody w wykonywaniu władzy rodzicielskiej (np. długotrwałej, obłożnej choroby rodziców) sąd może orzec zawieszenie władzy do chwili przecięcia trudności w jej wykonaniu,

- pozbawienie władzy rodzicielskiej – jeżeli występuje trwała przeszkoda lub jeśli rodzice nadużywają swojej władzy czy rażąco zaniedbują swe obowiązki względem dziecka (np. demoralizacja albo stosowanie przemocy fizycznej wobec dziecka), sąd pozbawia jedno albo oboje rodziców władzy rodzicielskiej i orzeka o umieszczeniu małoletniego dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej. Gdy ustanie przyczyna będąca podstawą pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej sąd opiekuńczy może zdecydować o jej przywróceniu.

6 pkt (po 2 pkt za wymienienie i wyjaśnienie jednej z przeszkód)

6 pkt (po 2 pkt za wyjaśnienie zagadnienia)

Do decyzji Komitetu Okręgowego należy uznanie także innych poprawnych odpowiedzi uczestników w innej formie lecz oddającej zbliżony sens.